

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 8ης Οκτωβρίου 2008

αναφορικά με πρόταση δύο κανονισμών του Συμβουλίου σχετικά με τα μετάλλια και τις μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ

(CON/2008/45)

(2008/C 283/01)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2008, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατύπωση γνώμης όσον αφορά πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2182/2004 σχετικά με τα μετάλλια και τις μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ (στο εξής ο «πρώτος προτεινόμενος κανονισμός») και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2183/2004 για την επέκταση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2182/2004 σχετικά με τα μετάλλια και τις μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη (στο εξής ο «δεύτερος προτεινόμενος κανονισμός») (στο εξής από κοινού οι «προτεινόμενοι κανονισμοί») ⁽¹⁾.

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για διατύπωση γνώμης επί του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού βασίζεται στο άρθρο 123 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και επί του δεύτερου προτεινόμενου κανονισμού στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης, καθώς αφορά νομισματικά θέματα. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

Ο πρώτος προτεινόμενος κανονισμός αποσαφηνίζει τα ειδικότερα στοιχεία των σχεδίων, τα οποία φέρουν τα κέρματα ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα και τα οποία δεν θα πρέπει να αναπαράγονται σε μετάλλια και μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ, και θεσπίζει τα κριτήρια που καλείται να χρησιμοποιεί η Επιτροπή κατά την εκπόνηση γνώμης επί της συμμόρφωσης με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2182/2004 ⁽²⁾, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν την προστατευτική εμβέλεια των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2182/2004 έναντι φαινομένων σύγχυσης και απάτης σε σχέση με μετάλλια και μάρκες που εσφαλμένα θα μπορούσαν να εκληφθούν ως κέρματα ευρώ. Εξάλλου, ενισχύει τη διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από την Επιτροπή.

Καθώς κέρματα ευρώ ενδέχεται να κυκλοφορούν και πέραν της επικράτειας των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ, η πρόβλεψη ορισμένου βαθμού προστασίας των κερμάτων ευρώ σε κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει ακόμη το ευρώ κρίνεται σημαντική εν όψει του ενδεχόμενου να πληγεί η αξιοπιστία τους ως νόμιμου χρήματος λόγω δραστηριοτήτων, όπως η παραχάραξη και η κίβδηλεια.

⁽¹⁾ COM(2008) 514 τελικό, VOL I και VOL II.

⁽²⁾ EE L 373 της 21.12.2004, σ. 1.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Ομοιότητα του σχεδίου που απεικονίζεται στην επιφάνεια μεταλλίων και μαρκών

Σε σύγκριση με το ισχύον άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2182/2004, το νέο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού περιγράφει με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τα απεικονιζόμενα στην επιφάνεια των κερμάτων ευρώ σχέδια ή τμήματα αυτών, τα οποία δεν επιτρέπεται να αναπαράγονται στην επιφάνεια μεταλλίων και μαρκών. Προκειμένου να ενισχυθεί ο προστατευτικός χαρακτήρας της εν λόγω διάταξης, η ΕΚΤ συστήνει να συμπεριληφθεί στο νέο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i) ρητή μνεία στο σύμβολο του ευρώ και στους όρους «ευρώ» και «λεπτά ευρώ». Η ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι η τρέχουσα διατύπωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i) δεν εξαιρεί τους ανωτέρω όρους ή το σύμβολο του ευρώ. Πάντως, η ρητή μνεία σε αυτούς αναμένεται ότι θα συμβάλει στην αποσαφήνιση της πρότασης της Επιτροπής και στην ενίσχυση του προστατευτικού χαρακτήρα των διατάξεων. Είναι γεγονός ότι σύγχυση στο ευρύ κοινό είναι δυνατό να προκαλέσει όχι μόνο η αναπαραγωγή των όρων «ευρώ», «λεπτά ευρώ» ή του συμβόλου του ευρώ στην επιφάνεια των μεταλλίων ή μαρκών, την οποία απαγορεύει το νέο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), αλλά και κάθε σχέδιο που περιέχει στοιχεία παρόμοια με τους ανωτέρω όρους και το σύμβολο του ευρώ.

2.2. Διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού, η Επιτροπή, όταν ελέγχει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2182/2004, συνεργάζεται στενά με τους εμπειρογνώμονες σε θέματα παραχάραξης και κιβδηλείας κερμάτων, οι οποίοι αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 4 της απόφασης 2005/37/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2004, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Τεχνικού και Επιστημονικού Κέντρου (ΕΤΕΚ) και την πρόβλεψη του συντονισμού των τεχνικών ενεργειών για την προστασία των κερμάτων ευρώ από παραχάραξη και κιβδηλεία⁽¹⁾, θεωρεί δε ότι η σχετική διαβούλευση θα πρέπει να συνεχιστεί. Πάντως, ο πρώτος προτεινόμενος κανονισμός αναφέρεται σε «διαβούλευση με τα κράτη μέλη» μόνο στην τρίτη αιτιολογική σκέψη. Ως εκ τούτου, και ιδίως επειδή η εμπέδωση της διαφάνειας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων συγκαταλέγεται μεταξύ των κύριων σκοπών του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού, η ΕΚΤ προτείνει να περιληφθεί ρητή μνεία στους εμπειρογνώμονες σε θέματα παραχάραξης και κιβδηλείας κερμάτων στο νέο άρθρο 2 παράγραφος 2.

2.3. Παρεκκλίσεις κατόπιν σχετικής άδειας

Το νέο άρθρο 4 σχετικά με τις παρεκκλίσεις κατόπιν άδειας παραλείπει να καθορίσει συγκεκριμένη διαδικασία, βάσει της οποίας οι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να αιτούνται μια τέτοια παρέκκλιση από τις προστατευτικές διατάξεις του άρθρου 2. Η ΕΚΤ θεωρεί εν προκειμένω ενδεδειγμένη την προσθήκη κατάλληλης διατύπωσης.

Στο ίδιο πνεύμα θεωρείται ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα καθίστατο ακόμη πιο διαφανής, εάν ο πρώτος προτεινόμενος κανονισμός καθόριζε τους όρους της χορήγησης άδειας από την Επιτροπή για την εφαρμογή παρέκκλισης. Πιο συγκεκριμένα, το νέο άρθρο 4 χαρακτηρίζεται από αοριστία όσον αφορά τους «ελεγχόμενους όρους χρησιμοποίησης» υπό τους οποίους μετάλλια και μάρκες επιτρέπεται να φέρουν τους όρους «ευρώ» ή «λεπτά ευρώ» ή το σύμβολο του ευρώ σε περιπτώσεις στις οποίες «δεν υφίσταται κίνδυνος σύγχυσης». Προς εμπέδωση της διαφάνειας και ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, η διατύπωση του νέου άρθρου 4 ενδείκνυται να καταστεί περισσότερο κατανοητή ή/και διεξοδική όσον αφορά τα γενικά κριτήρια που καλείται να εφαρμόζει η Επιτροπή όταν χορηγεί άδεια για την εφαρμογή παρέκκλισης.

2.4. Εφαρμογή του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού στο Μονακό, στον Άγιο Μαρίνο και στην Πόλη του Βατικανού

Νομισματικές συμφωνίες έχουν ήδη συναφθεί i) μεταξύ της Γαλλίας, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και του Μονακό και ii) μεταξύ, αφενός, της Ιταλίας, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και, αφετέρου, του Αγίου Μαρίνου και της Πόλης του Βατικανού. Σύμφωνα με τις εν λόγω συμφωνίες, το Μονακό, ο Άγιος Μαρίνος και η Πόλη του Βατικανού δικαιούνται να εκδίδουν κέρματα ευρώ που έχουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος και φέρουν ειδικά καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά στην εθνική όψη τους. Καθώς τα οπτικά χαρακτηριστικά των εν λόγω κερμάτων ευρώ διαφέρουν από εκείνα των κερμάτων ευρώ που εκδίδονται από καθένα από τα κράτη μέλη τα οποία έχουν υιοθετήσει το ευρώ, τα κέρματα ευρώ που εκδίδονται από το Μονακό, τον Άγιο Μαρίνο και την Πόλη του Βατικανού θα πρέπει και αυτά να υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού. Συνεπώς, οι αντίστοιχες νομισματικές συμφωνίες ή/και νομοθετικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί δυνάμει των πρώτων θα πρέπει να τροποποιηθούν, έτσι ώστε με την υιοθέτηση του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού το περιεχόμενό του να εφαρμόζεται και στο Μονακό, στον Άγιο Μαρίνο και στην Πόλη του Βατικανού.

⁽¹⁾ EEL 19 της 21.1.2005, σ. 73.

2.5. Διαβούλευση με την ΕΚΤ σχετικά με τον δεύτερο προτεινόμενο κανονισμό

Σε αντίθεση με τον πρώτο προτεινόμενο κανονισμό, ο δεύτερος προτεινόμενος κανονισμός στο προοίμιό του δεν αναφέρεται στη γνώμη της ΕΚΤ. Λόγω του ότι αμφότεροι οι προτεινόμενοι κανονισμοί εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΚΤ, το προοίμιο του δεύτερου προτεινόμενου κανονισμού θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να συμπεριλάβει αναφορά στη γνώμη της ΕΚΤ.

3. Προτάσεις διατύπωσης

Σε περίπτωση που οι ως άνω υποδείξεις της ΕΚΤ οδηγήσουν σε τροποποιήσεις των προτεινόμενων κανονισμών, το παράρτημα περιέχει σχετικές προτάσεις διατύπωσης.

Φρανκφούρτη, 8 Οκτωβρίου 2008.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτάσεις διατύπωσης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽¹⁾
Τροποποίηση 1	
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο ι) το οποίο μνημονεύεται στο άρθρο 1 του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού	
«ι) με οποιοδήποτε σχέδιο ή τμήματα αυτού στην όψη των κερμάτων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των δώδεκα αστέρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της εικόνας της γεωγραφικής παράστασης και των αριθμών, κατά τον τρόπο που απεικονίζονται στα κέρματα ευρώ, ή»	«ι) με οποιοδήποτε σχέδιο ή τμήματα αυτού στην όψη των κερμάτων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των όρων “ευρώ”, “λεπτά ευρώ”, του συμβόλου του ευρώ , των δώδεκα αστέρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της εικόνας της γεωγραφικής παράστασης και των αριθμών, κατά τον τρόπο που απεικονίζονται στα κέρματα ευρώ, ή»
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 2.1 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 2	
Άρθρο 2 παράγραφος 2 το οποίο μνημονεύεται στο άρθρο 1 του πρώτου προτεινόμενου κανονισμού	
«2. Η Επιτροπή είναι αρμόδια να εκδίδει γνώμη για:»	«2. Η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με τους εμπειρογνώμονες σε θέματα παραχάραξης και κιβδηλείας κερμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 της απόφασης 2005/37/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2004, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Τεχνικού και Επιστημονικού Κέντρου (ΕΤΕΚ) και την πρόβλεψη του συντονισμού των τεχνικών ενεργειών για την προστασία των κερμάτων ευρώ από παραχάραξη και κιβδηλεία ⁽²⁾ , είναι αρμόδια να εκδίδει γνώμη για:»
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 2.2 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 3	
Προοίμιο του δεύτερου προτεινόμενου κανονισμού	
«την πρόταση της Επιτροπής, τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Εκτιμώντας τα ακόλουθα:»	«την πρόταση της Επιτροπής, τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Εκτιμώντας τα ακόλουθα:»
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 2.5 της γνώμης</i>	
⁽¹⁾ Οι έντονοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία του κειμένου, την προσθήκη των οποίων προτείνει η ΕΚΤ. ⁽²⁾ ΕΕ L 19 της 21.1.2005, σ. 73.	